

การวิเคราะห์สถานการณ์ของระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog)

๑. สถานการณ์ของระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog)

กองแผนงาน ในฐานะผู้รับผิดชอบระบบสารสนเทศด้านการจัดการข้อมูลของกรมอนามัย ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog) มาใช้เป็นเครื่องมือในพัฒนาและขับเคลื่อนการทำงานของด้านการจัดการบัญชีข้อมูล รวมถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานให้มีความพร้อมเข้าสู่องค์กรดิจิทัลภาครัฐ ซึ่งกองแผนงานได้มีแผนงานในการรองรับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงาน ดังนี้

- ๑) การพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานระบบบัญชีข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ มีความมั่นคงปลอดภัย และเป็นมาตรฐานการบูรณาการการแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ
- ๒) การสร้างและพัฒนาฐานข้อมูลและมาตรฐานข้อมูล เพื่อบูรณาการข้อมูลทั้งภายในและภายนอกที่จะเป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพต่อการทำงานขององค์กร
- ๓) การนำระบบสารสนเทศการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบ API เพื่อใช้เป็นตัวกลางในการสื่อสาร/เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ ลดการซับซ้อนในการทำงาน ช่วยให้ประหยัดเวลาในการทำงานและสามารถทำงานได้สะดวกขึ้นระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอก
- ๔) การพัฒนาบุคลากรทุกระดับให้มีความรู้ความเข้าใจ ทั้งด้านการพัฒนาและการบริหารจัดการระบบบัญชีข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data) ขององค์กรอย่างต่อเนื่อง

๒. ผลการวิเคราะห์กระบวนการและโอกาสในการพัฒนารูปแบบการทำงานเพื่อรองรับระบบบัญชีข้อมูล

ในการวิเคราะห์กระบวนการด้านการจัดการบัญชีข้อมูล จำเป็นต้องมีการสำรวจและค้นหาแหล่งข้อมูลสำคัญที่สอดคล้องกับระบบงานบริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-service) หรือเป็นระบบงานที่สำคัญของหน่วยงาน และทำความเข้าใจการใช้ข้อมูลในมิติต่าง ๆ ของบัญชีข้อมูลของหน่วยงาน จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ช่วยให้ผู้ใช้ประโยชน์ข้อมูลสามารถสืบค้น ร้องขอ เข้าถึง ทราบแหล่งที่มา ชั้นความลับประเภท รูปแบบ และสามารถใช่ประโยชน์ของข้อมูลทั้งหมดได้ที่เป็นจุดเริ่มต้นสำคัญในการพัฒนาการใช้ประโยชน์ข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ สามารถบูรณาการ ให้บริการ และใช้ประโยชน์ข้อมูลข้ามหน่วยงานได้อย่างเป็นระบบ ตลอดจนพัฒนาบัญชีข้อมูลของประเทศซึ่งจะเชื่อมต่อและใช้ประโยชน์ร่วมกับในระยะต่อไป

๓. การวิเคราะห์ชุดข้อมูล (Data set)

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ กองแผนงาน ในฐานะผู้รับผิดชอบระบบสารสนเทศด้านการจัดการข้อมูลของกรมอนามัย ได้ดำเนินการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ โดยเริ่มต้นจากการนำรายการข้อมูลที่ได้รับคัดเลือกรายการข้อมูลตามภารกิจจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี ของกรมอนามัย มีดังนี้

- ๑) ข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบการจัดการ สิ่งปฏิภูลในจังหวัดพื้นที่เสี่ยงโรคพยาธิใบไม้ตับ
- ๒) ข้อมูลจำนวนตัวอย่างน้ำบริโภคจำแนกตามพื้นที่
- ๓) ข้อมูลเทศบาลมีการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม (EHA) ระดับพื้นฐานขึ้นไป
- ๔) ข้อมูลโรงพยาบาลที่พัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมผ่านเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital
- ๕) ข้อมูลจังหวัดพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษมีฐานข้อมูลและการเฝ้าระวังด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๕

กองแผนงานได้ดำเนินการพัฒนารายการข้อมูลที่ได้รับคัดเลือกรายการข้อมูลเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับระบบงานบริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-service) หรือเป็นระบบงานที่สำคัญของหน่วยงานตามภารกิจการสนับสนุนให้หน่วยงานส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนที่ส่วนร่วมในการสร้างเสริมสุขภาพและจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมให้คนไทยมีสุขภาพดี ของกรมอนามัย คือ **รายการข้อมูลการลงทะเบียนอบรมผู้ประกอบการและผู้สัมผัสอาหาร** เพื่อจัดทำเป็นชุดข้อมูล (Data set) ในการเตรียมทำระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog) กองแผนงานได้สนับสนุนให้หน่วยงานที่เป็นเจ้าของข้อมูล ได้จัดทำบัญชีข้อมูลสำคัญภายในหน่วยงานเองในรูปแบบที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ชุดข้อมูลจะถูกจัดกลุ่มตามชั้นความลับและมีคำอธิบายข้อมูลหรือที่เรียกว่าเมทาดาดา (Metadata) สำหรับทุกชุดข้อมูลมาสร้างเป็นระบบบัญชีข้อมูลของหน่วยงานและจัดเก็บบัญชีข้อมูลเข้ามาไว้ในฐานข้อมูลกลาง ภายใต้การดำเนินงานของหน่วยงานที่เป็นเจ้าของข้อมูลที่จัดหาหรือพัฒนาเครื่องมือเพื่อจัดเก็บข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ สำหรับใช้ดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน รวมทั้งกำกับดูแลข้อมูลและตรวจสอบให้อยู่ในเกณฑ์คุณภาพสำหรับชุดข้อมูลสำคัญต่างๆ ก่อนที่จะเชื่อมโยงมายังระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐเพื่อให้บริการและใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ต่อไป